

CENTAR ZA AUTIZAM

Dvorničićeva 6

10 000 ZAGREB

**KURIKULUM PREDŠKOLSKOG ODOJA DJECE S AUTISTIČNIM POREMEĆAJEM
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2018./2019.**

SADRŽAJ

1. Uvod.....	3
2. Opservacija, procjena i dijagnostika.....	5
3. Izrada individualiziranih edukacijskih programa.....	6
4. Specifične metode.....	7
5. Priprema i uređenje prostora	9
6. Specifičnosti rehabilitacijskog programa.....	10
7. Terapijski programi.....	14
8. Obilježavanje važnijih datuma i događaja.....	16
9. Aktivnosti izvan vrtića.....	20
10. Suradnja s roditeljima i vanjskim stručnjacima.....	22
11. Zdravstvena i socijalna skrb.....	24

1. UVOD

Ovaj je kurikulum, sukladno Nacionalnom kurikulumu, namijenjen djeci s poremećajem iz spektra autizma predškolske dobi, i po tome je poseban. Kao što su posebna i djeca s autizmom. Naime, u njihovom su razvoju prisutna odsupanja u komunikacija, govorno-jezičnom razvoju te socijalni odnosi uz prisutnost repetitivnih, stereotipnih i ograničenih interesa i ponašanja. Kurikulum predviđa primjenu relevantnih i specifičnih metoda, pristupa i načela primjerenih ovoj populaciji kako bi se sublažile navedene teškoće. Osnovno načelo na kojem se temelji odgoj i poučavanje djece jest načelo individualizacije.

Cilj je kurikulumama pružanje individualno planirane podrške djeci s s poremećajem iz spektra autizma i njihovim obiteljima i stjecanje kompetencija djece na područjima neophodnim za svakodnevni život, primjereno dobi. Edukacijski rehabilitatori, logoped, psiholog, likovni i glazbeni terapeut, odgojitelji i naravno, roditelji teže istim ciljevima koje postižu usklađivanjem strategija. Upravo su cjelovitost u pristupu i individualizacija osnovne značajke ovog kurikulumu koja se ostvaruje kroz suradnju vrtića i obitelji.

U osmišljavanju predškolskog kurikulumu veliko je značenje igre. Djeca s s poremećajem iz spektra autizma najčešće se ne igraju spontano. Međutim, uz individualizirani pristup usmjeren na osobne i razvojne potrebe i planiranje moguće ih je uvesti u igru i naučiti igri. Mnoge se teškoće, koje proizlaze iz prirode autističnog poremećaja, javljaju u najranijoj dobi. To su, primjerice: teškoće u sociokognitivnom razvoju, iracionalni strahovi i fobije, moguća stanja tjeskobe ili snažne napetosti, drukčija percepcija stvarnosti, teškoće u obradi senzornih podražaja. Nesumnjivo je da one utječu na razvojne procese i na samo učenje. Naravno, temeljna sastavnica kurikulumu i putokazi u provođenju individualiziranih odgojno-obrazovnih programa su specifičnosti ponašanja djece s poremećajem iz spektra autističnog spektra : razvijena vještina vizualnog učenja, pažnja usmjerena na detalje, posebni interesi. Stoga se u provedbi Predškolskog kurikulumu naglasak stavlja na strukturirane oblike poučavanja koji se odvijaju u malim skupinama uz dozirane, kontrolirane podražaje, sekvencioniranjem aktivnosti i organiziranjem i strukturiranjem prostora, vremena i osoba kroz vizualno-kognitivno potpomaganje. Ali također, pri ostvarivanju kurikularnih zadaća, edukacijski rehabilitator slijedi dijete, njegove potrebe, kompetencijet, interese i iskustva, poštujući tempo njegovog razvoja i stil njegovog učenja.

Program počinje s razinom na kojoj se dijete nalazi: za neko dijete to će biti usvajanje kulturno-higijenskih navika i primjenjivanje toaletnog programa; za drugo dijete to će biti, primjerice, usvajanje vještina fine motorike i grafomotoričkih vještina.

Kako su djeca s poremećajem iz spektra autizma posebno osjetljiva na promjene, velika se pozornost pridaje tranzicijskim programima kako bi u situacijama promjena djeca i njihovi roditelji dobili primjerenu podršku i bili osnaženi.

Ostvarivanjem općih i specifičnih ciljeva Predškolskog kurikulumu i ciljeva i zadaća Godišnjeg plana i programa stvaraju se pretpostavke za uključivanje djece s poremećajem iz spektra autizma u zajednicu.

2.OPSERVACIJA I PROCJENA

Aktivnost, program i /ili projekt	Ciljevi i aktivnosti programa i /ili projekta	Namjena aktivnosti, programa i /ili projekta	Nositelji aktivnosti programa i /ili projekta	Način realizacije programa i /ili projekta	Vremenik aktivnosti programa i /ili projekta	Troškovnik programa i /ili projekta	Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja
Procjenjivanje djece Psihoedukacijskim profilom (PEP-R, Schopler, Reichler, Bashford, Lansing, Marcus, 1990)	Utvrđiti razinu funkcioniranja djeteta na razvojnoj skali i skali ponašanja	Prepoznavanje jakih i slabih strana svakog djeteta, Izrada individualiziranih programa	Edukacijski rehabilitatori Logoped	Procjenjivanje djece Psihoedukacijskim profilom	Primjena instrumenta za procjenu 1-2 puta tijekom godine. U dogovoru s roditeljima „vanjske“ djece		Praćenje i usporedba rezultata u dvije vremenske točke
Procjenjivanje djece Ljestvicom za procjenu dječjeg autizma (CARS, Schopler, Reichler i Renner, 1986)	Utvrđiti stupanj izraženosti autizma kroz 15 subljestvica	Prilagođavanje postupaka i pomoć u planiranju programa	Edukacijski rehabilitatori Psiholog Logoped Roditelji	Procjenjivanje djece Ljestvicom za procjenu dječjeg autizma	Primjena instrumenta za procjenu 1-2 puta tijekom godine. U dogovoru s roditeljima „vanjske“ djece		Korištenje rezultata procjene u dijagnostičke i habilitacijske svrhe
Procjena osnovnog jezika i vještina učenja – POJVU (Abbls, Parington & Sundberg, 1998)	Procijeniti djetetove potrebe / sposobnosti, Prepoznavanje temeljnih vještina jezika i učenja koje kod djeteta treba poticati	Korištenje rezultata pri izradi IOOP i uočavanje i isticanje djetetovih jakih strana, Praćenje napretka djeteta	Edukacijski rehabilitatori Logoped	Kontinuirano praćenje i procjenjivanje djeteta tijekom pedagoške godine	Primjena instrumenta za procjenu na početku pedagoške godine		Uporaba rezultata u svrhu praćenja napretka djeteta
Primjena Peabody slikovnog test rječnika III (	Utvrđiti status receptivnog rječnika standardnog	Izrada individualiziranih programa i	Logoped Edukacijski rehabilitatori	Ispitna situacija logopeda,	Početak pedagoške godine.		Rezultati testa i neposredni uvid u komunikaciju

PPVT-III-HR)	hrvatskog jezika i procjena	planiranje aktivnosti verbalnih sposobnosti		rehabilitatora s jednim djetetom	Povremeno po potrebi		djeteta
Primjena Vineland ljestvice adaptivnog ponašanja (Sparrow, Balla, & Cicchetti)	Procijeniti socijalnu zrelost i razine adaptivnog ponašanja	Korištenje dobivenih rezultata o socijalnoj zrelosti djeteta u svakodnevnom radu, pri izradi IOOP te za praćenje napretka djeteta	Psiholog Edukacijski rehabilitatori Roditelji	Ispitivanje Vineland ljestvicom adaptivnog ponašanja	Odlukom stručnog tima ili odluci psihologa		Praćenje napredovanja djeteta usporedbom rezultata na Vineland ljestvici adaptivnog ponašanja

3. IZRADA INDIVIDUALIZIRANIH PROGRAMA – KNJIGE DJETETA

Aktivnost, program i /ili projekt	Ciljevi i aktivnosti programa i /ili projekta	Namjena aktivnosti, programa i /ili projekta	Nositelji aktivnosti programa i /ili projekta	Način realizacije programa i /ili projekta	Vremenik aktivnosti programa i /ili projekta	Troškovnik programa i /ili projekta	Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja
Individualizirani program – knjiga djeteta	Izraditi individualizirani program za svako dijete	Optimalno zadovoljenje potreba svakog djeteta kroz primjenu odgovarajućih metodičkih postupaka	Edukacijski rehabilitatori Logoped Kineziterapeut Likovni terapeut	Izrada programa na osnovi dobivenih rezultata provedenih instrumentima za procjenu	Na početku pedagoške godine i tijekom cijele godine na tromjesečnoj osnovi.	Troškovi nabave materijala za kopiranje	Praćenje i usporedba rezultata

4.SPECIFIČNE METODE

Aktivnost, program i /ili projekt	Ciljevi i aktivnosti programa i /ili projekta	Namjena aktivnosti, programa i /ili projekta	Nositelji aktivnosti programa i /ili projekta	Način realizacije programa i /ili projekta	Vremeni aktivnosti programa i /ili projekta	Troškovnik programa i /ili projekta	Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja
Odgoj i obrazovanje djece s autizmom u strukturiranim situacijama kroz vizualno-kognitivnu podršku dnevnih i tjednih rasporeda (TEACCH)	Poučavati i mijenjati ponašanja uz vizualnu podršku Struktura prostora, vremena i osoba	Osposobljavanje djece za snalaženje u dnevnim i tjednim rasporedima, orijentiranje u vremenu i prostoru i prepoznavanje slika/simbola raznih situacija	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji Medicinska sestra Roditelji	Putem vizualne podrške u svim aktivnostima	Tijekom cijele pedagoške godine		Snalaženje djece u prostorima vrtića i sposobnost slijeđenja slikovnih uputa
Komunikacija razmjenom slika (PECS)	Usvajati komunikacijske vještine putem slika	Osposobljavanje djece za primjerenu upotrebu slika u komunikaciji	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji Roditelji	Putem slika, komunikacijskih ploča i osobnih albuma	Tijekom cijele pedagoške godine	Donacije Materijalna pomoć roditelja	Procjena postignuća djeteta na području komunikacije i komunikacijskih vještina u dvije vremenske točke (kvalitativna i kvantitativna usporedba)
AAK-oblici potpomognute komunikacije (komunikatori, foto-albumi, tableti...)	Razvijati komunikacijske kompetencije	Poticanje djece za upotrebu sredstava i pomagala u komunikacijske svrhe	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji Roditelji	Određivanje najprimjerenijih komunikacijskih sredstava	Tijekom cijele pedagoške godine	Donacije Materijalna potpora roditelja	Procjena postignuća djeteta na području komunikacije i komunikacijskih vještina u dvije vremenske točke

Interaktivno učenje socijalnih, emocionalnih i intelektualnih sposobnosti temeljeno na Floortime-u	Izgrađivati temelje za zdrav socijalno, emocionalni i intelektualni razvoj	Emocionalno smisleni način učenja koji potiče cjelokupni razvoj sposobnosti	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji Roditelji	Putem igre prema individualiziranom programu svakog djeteta	Tijekom cijele pedagoške godine		Liste praćenja i knjige djeteta (postignuti rezultati s obzirom na ciljeve individualiziranog programa)
Procjena i provedba funkcionalne analize ponašanja	Razvijati prihvatljive oblike ponašanja i učenja putem sekvencioniranog učenja	Detaljnomo analizom situacije u kojoj se određeno ponašanje dogodilo (vrijeme, mjesto, osoblje) i analizom reakcije djeteta iznaći uzrok, i odrediti funkciju nepoželjnog ponašanja i otkloniti ga.	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji Roditelji	U individualnom radu djeteta s rehabilitatorom/terapeutom	Prema procjeni rehabilitatora/terapeuta i odluci stručnog tima		Analiza primijenjenih tablica praćenja ponašanja (ABC lista, funkcionalna analiza ponašanja i druge liste), Neposredni uvid u djetetovo ponašanje prije i poslije primjene metode
Socijalne priče	Poučavati socijalnim situacijama	Snalaženje u posebnim situacijama i uvođenje djece u nove socijalne situacije	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji	Putem ilustriranih slikovnih priča	Tijekom cijele pedagoške godine	Troškovi nabave i izrade pribora i materijala	Liste praćenja i knjige djeteta (postignuti rezultati s obzirom na ciljeve individualiziranog programa)
Aktivnost, program i /ili projekt	Ciljevi i aktivnosti programa i /ili projekta	Namjena aktivnosti, programa i /ili projekta	Nositelji aktivnosti programa i /ili projekta	Način realizacije programa i /ili projekta	Vremenik aktivnosti programa i /ili projekta	Troškovnik programa i /ili projekta	Način vrednovanja i način korištenja

							rezultata vrednovanja
Senzorno integrativne igre	Kreirati senzorne krugove Poboljšati senzornu obradu djeteta Težiti postizanju ujednačenog senzornog funkcioniranja u svim aspektima razvoja djeteta	Podizanje praga tolerancije na senzorne podražaje, te uspješnije moduliranje podražaja iz tijela i okoline kako bi odgovor na njih bio primjereno adaptivno ponašanje	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji	Primjena senzornih igara i aktivnosti prema individualiziranom programu svakog djeteta	Tijekom cijele pedagoške godine	Troškovi nabave opreme (obruči pvc, taktilna preša) i izrade pribora i materijala (vizualne smjernice)	Praćenje senzornog profila djeteta Liste praćenja i knjige djeteta (postignuti pomaci s obzirom na ciljeve individualiziranog programa)
Moje igre na tabletu	Uključivanje tableta Pronalaženje željene aplikacije Okupacija aktivnošću Korištenje strelica lijevo – desno, gore – dolje Izlaženje iz aplikacije Gašenje tableta	Poticanje verbalne i neverbalne komunikacije Izražavanje želja i potreba bližoj okolini na razumljiv način Slijedenje glasovne upute pomagala Proširivanje postojećeg verbalnog i neverbalnog vokabulara	Edukacijski rehabilitatori Logoped Terapeuti Odgojitelji	Primjenom tableta i softverskih dostupnih aplikacija na hrvatskom jeziku	Tijekom cijele pedagoške godine	Troškovi nabave materijala , popravci - UNICEF	Liste praćenja i knjige djeteta (postignuti rezultati s obzirom na ciljeve individualiziranog programa)
Moje igre na komunikatoru	Uključivanje i isključivanje komunikatora Ponavljanje glasova, riječi i kraćih rečenica	Poticanje na komunikaciju neverbalne djece Daljni razvoj govora u komunikacijske	Edukacijski rehabilitatori Logoped Terapeuti Odgojitelji	Primjena komunikatora (Komunikator Big mack, I Talk To, Go Talk 4, Go Talk 9, Go Talk 12, Go Talk 20, Go Talk 23),	Tijekom cijele pedagoške godine	Troškovi nabave materijala , popravci - UNICEF	Liste praćenja i knjige djeteta (postignuti rezultati s obzirom na ciljeve

	nakon snimljenog govora Prepoznavanje i pokazivanje imenovanih sličica Izražavanje želja i potreba putem snimljenog govora	svrhe Proširivanje postojećeg verbalnog i neverbalnog vokabulara					individualizira nog programa)
Moje igre na foto albumu	Slušanje i vizualno praćenje kraćih osobno usmjerenih priča Izražavanje želja i potreba pomoću slika i snimljenih govornih poruka	Ponavljanje snimljenih riječi i kraćih rečenica u poticanju komunikativne namjere Proširivanje postojećeg verbalnog i neverbalnog vokabulara Razumijevanje pojedinih socijalnih situacija i odnosa	Edukacijski rehabilitatori Logoped Terapeuti Odgojitelji	Talking Photo Album	Tijekom cijele pedagoške godine	Troškovi nabave materijala , popravci - UNICEF	Liste praćenja i knjige djeteta (postignuti rezultati s obzirom na ciljeve individualizira nog programa)

5.PRIPREMA I UREĐENJE PROSTORA

Aktivnost, program i /ili projekt	Ciljevi i aktivnosti programa i /ili projekta	Namjena aktivnosti, programa i /ili projekta	Nositelji aktivnosti programa i /ili projekta	Način realizacije programa i /ili projekta	Vremenik aktivnosti programa i /ili projekta	Troškovnik programa i /ili projekta	Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja
Uređenje i opremanje prostora	Omogućiti provedbu planiranog odgojno obrazovnog programa (stvaranje materijalnih uvjeta)	Poticanje motivacije na rad Ublažavanje nepoželjnih oblika ponašanja	Edukacijski rehabilitatori Odgojitelji Terapeuti	Osmišljavanje i opremanje prostora namjenjenih specifičnim odgojno obrazovnim metodama rada Dekoracija interijera i stvaranje primjerenog ugođaja	Tijekom cijele pedagoške godine	Sredstva CZA Donacije	
Prigodno uređenje prostora vezano uz tijek kalendarske godine i važne datume	Razvijati vizualnu i taktilnu percepcije i općenito percepcije prostora. Razvijati osjećaj za lijepo, primjeren odnos prema materijalima (što je jestivo, što nije; kako čuvamo stvari i sl.)	Estetsko uređenje prostora, Korištenje prirodnih i recikliranih materijala za izradu ukrasnih predmeta, Razvijanje vještine vizualnog učenja	Likovni terapeut Odgojitelji Edukacijski rehabilitatori	Uređivanje svih prostora u skladu s estetskim, pedagoškim kriterijima i aktualnim datumima	Tijekom cijele pedagoške godine	Troškovi materijala i pribora iz sredstava CZA i donacija (različiti papiri, ljepila, boje, crtači pribor)	Razvoj osjećaja za lijepo i ekološka osvještenost

6.SPECIFIČNOSTI REHABILITACIJSKOG PROGRAMA

Aktivnost, program i /ili projekt	Ciljevi i aktivnosti programa i /ili projekta	Namjena aktivnosti, programa i /ili projekta	Nositelji aktivnosti programa i /ili projekta	Način realizacije programa i /ili projekta	Vremenik aktivnosti programa i /ili projekta	Troškovnik programa i /ili projekta	Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja
Prilagodba na vrtić	Provoditi primjereno djetetu prilagodbu na odvajanje od roditelja i novu okolinu primjenom odgovarajućeg programa	Ublažavanje stresa prilikom promjene okoline strukturiranjem podražaja, aktivnosti i prostora, pružanje emocionalne potpore djetetu. Prihvatanje novih osoba, prostora, dnevne rutine	Edukacijski rehabilitatori Odgojitelji Roditelji	Postupno uvođenje u vrtić, Doziranje sadržaja programa i poticaja, Zajednički boravak u skupini u kraćem vremenskom razdoblju, Stvaranje povjerenja i poticanje socijalnih interakcija, Razmjena informacija s roditeljima o tijeku prilagodbe i dogovaranje o daljnjem postupanju.	Rujan, i dulje ovisno o tijeku prilagodbe djeteta	Iz sredstava Centra	Liste praćenja adaptacijskog programa, Ponašanje i funkcioniranje djeteta
Moj obiteljski album	Razvijati svijesti o sebi i svojim bližnjima, Poticati na komunikacijsko otvaranje	Poticanje djeteta na interakciju i komunikacijske razmjene, Razvijanje perceptivnih i motoričkih	Edukacijski rehabilitatori Logoped Likovni terapeut Odgojitelji	Prikupljanje fotografija od roditelja, Izrada albuma o djetetu i njegovoj obitelji	Prva tri mjeseca pedagoške godine	Troškovi izrade fotografija, folija, spiralnog uveza	Redovita upotreba albuma, Učestalost komunikacijskih razmjena s djetetom na osnovi Knjige, Djetetova

		sposobnosti prilikom izrade knjige, Primjena vizualnih strategija u poučavanju	Roditelji				radost i interes
Moja najdraža igračka	Pružati potporu emocionalnom razvoju i sigurnosti djeteta, Podržavati osobni dječji razvoj, Poučavati u igri, Preusmjeravati stereotipno ponašanje	Ublažavanje stresa prilikom adaptacije i postupnog navikavanja na promjene, smanjivanje tjeskobe i frustracije, Utjecati na jačanje primjerenih oblika ponašanja	Edukacijski rehabilitatori Psiholog Logoped Terapeuti Odgojitelji Roditelji	Priprema za rad poticanjem pomoću igračke, Igračka kao nagrada	Tijekom pedagoške godine	Igračke u programu i/ili donešene iz obitelji	Analiza praćenja listama za praćenje ponašanja i emocionalnog zadovoljstva
Poučavanje u igri	Postupno uvoditi dijete u razmjene, interakcije, prihvaćanje odrasli osoba, druge djece i materijala za igru Poticati djetetov cjelokupan razvoj – psihomotornog, emocionalnog, spoznajnog razvoja	Poučavanje djeteta u igri, Preusmjeravanje djetetovih stereotipija u svrhovite aktivnosti, Zaokupljanje djeteta i samosmirivanje, Uvažavanje senzorne osjetljivosti djeteta i njegovih individualnih potreba	Edukacijski rehabilitatori Psiholog Logoped Likovni terapeut Glazbeni terapeut Odgojitelji	Stvaranje uvjeta za igru u prirodnim situacijama, Poticanje i izazivanje na igru, Pripremanje okoline i djeteta na igru	Tijekom cijele pedagoške godine	Troškovi nabave didaktičkog materijala	Liste praćenja, Upitnik za promatranje u igri Tablica za praćenje emocija tijekom igre
Aktivnost, program i /ili projekt	Ciljevi i aktivnosti programa i /ili projekta	Namjena aktivnosti, programa i /ili projekta	Nositelji aktivnosti programa i /ili projekta	Način realizacije programa i /ili projekta	Vremenik aktivnosti programa i /ili projekta	Troškovnik programa i /ili projekta	Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja

Igre građenja	Razvijati motoričke, perceptivne, kognitivne sposobnosti, razvijati koordinacije oko ruka, lateralizacije, imitacije	Poticanje na manipulaciju materijalom, građenje prema predlošku, snalaženje u prostoru Poticanje na imaginativnu igru ovisno o razvojnom stupnju djeteta	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji	Manipulacija različitim materijalima i oblicima za građenje i konstruktivne igre (platneni, pvc, drveni elementi) uz odgovarajuću podršku	Tijekom cijele pedagoške godine	Troškovi nabave i izrade pribora i materijala	Procjena usvojenosti vještina (slaganje u vis, slaganje niza, slaganje po predlošku, kreativno građenje)
Igre kinetičkim pijeskom	Razvijati finu motoriku i senzomotorički razvoj, Razvijati pisačke i crtačke vještine, kreativnog mišljenja, razvoj govora	Opuštanje i (samo) umirenje djeteta, stjecanje samokontrole, poticanje emocionalne stabilnosti i razvijanje socijalnih odnosa	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji	Manipulacija kinetičkim pijeskom i kalupima uz odgovarajuću podršku	Tijekom cijele pedagoške godine	Troškovi nabave i izrade pribora i materijala (kinetički pijesak, pvc posude, kutije)	Zadovoljstvo sudjelovanjem u aktivnosti, produljenje vremena trajanja pažnje
Igre vodom	Poticati interes na spontano istraživanje vode. Istraživati različitu temperaturu vode, osluškivati različite zvukove koje proizvodi, promatrati njezino kretanje i ponašanje u kontaktu s različitim materijalima i predmetima. Razvijati finu	Njegovanje prilika svakodnevnih aktivnosti brige o sebi (pranje ruku, umivanje, pranje zubiju) Pretvaranje aktivnosti pranja ruku u igru prskanja, prelijevanja i istraživanja Zadovoljavanje dječje potrebe	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji	Manipulacija vodom i igračkama za vodu	Tijekom cijele pedagoške godine	Troškovi nabave materijala (posudice, kantice)	Zadovoljstvo sudjelovanjem u aktivnostima. Praćenje interesa djeteta listama za praćenje.

	motorike, poticati razvoj taktilnu percepciju i kognitivni razvoj djeteta.						
Igre za poticanje govorno-jezičnog razvoja	Razvijati percepciju spontanih glasova (plač, smijeh, bol) i afektivno obojenih logatoma ; Verbalizirati u afektivnim situacijama, usvajati logatome, jednosložnih i kraćih dvosložnih riječi; Poučavati djecu zahtijevanju i uporabi izričaja „da“ i „ne“ Učiti jednostavne ritmičke pjesmice uz vizualno-kognitivnu podršku	Pripremanje na spontani govorni izričaj, imitiranje glasova i govora, Stimulacija pokretom za poticanje glasanja, Poticanje na vokalizaciju i verbalizaciju uz slikovnu podršku i glasovno-jezične igre; Provođenje aktivnosti u skladu s individualnim potrebama djeteta i njegovom razvojnom dobi	Logoped Edukacijski rehabilitatori Odgojitelji	Stimulacije pokretom za izazivanje ponavljanja određenih glasova, logatoma i riječi. Glas, zvuk i slika kao podrška	Tijekom cijele pedagoške godine	Nabava igračaka, slikovnica, didaktičkog materijala, izrada fotografija i crteža	Procjena osnova jezika i vještina učenja (POJVU) – primjena testa u nakon određenog razdoblja i primjene individualiziranog odgojno-obrazovnog programa
Aktivnost, program i /ili projekt	Ciljevi i aktivnosti programa i /ili projekta	Namjena aktivnosti, programa i /ili projekta	Nositelji aktivnosti programa i /ili projekta	Način realizacije programa i /ili projekta	Vremenik aktivnosti programa i /ili projekta	Troškovnik programa i /ili projekta	Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja

Igre za poticanje senzomotoričkog razvoja, predvježbe čitanja i pisanja	Razvijati finu i grubu motoriku, koordinaciju oko-ruka i perceptivnih sposobnosti, Usmjeravati pažnju	Poticanje razvoja temeljnih vještina za usvajanje čitanja i pisanja kroz rime i razne igre, usklađeno sa razvojnom i kronološkom dobi i zasnovano na individualiziranom pristupu; Povezivanje glasova i grafema	Edukacijski rehabilitatori Logoped Odgojitelji Roditelji	Primjena individualizirano oblikovanih materijala za početno osposobljavanje u čitanju i pisanju (velike slikovnice, interaktivne tabele, albumi, kutak za pisanje, kutije i košarice s riječima i slovima)	Tijekom cijele pedagoške godine	Troškovi nabave materijala i pribora	Zainteresirano sudjelovanje u aktivnostima početnog čitanja i pisanja, Postignuti napredak u povezivanju grafema i glasova; Individualizirani radni listići
Priprema za programe redovne osnovne škole	Primjena tehnika: -upoznavanje sa školom -socijalne priče -kalendarsko odbrojavanje	Pripremljenost djece za polazak u prvi razred redovne osnovne škole	Edukacijski rehabilitatori Logoped Psiholog Likovni i glazbeni terapeut Kineziterapeut Odgojitelji Roditelji	Učenje kroz igru u prirodnim situacijama, poticanje na strukturirano učenje	Predškolska godina –godina pred polazak u školu	Troškovi nabave didaktičkog i potrošnog materijala	Lista praćenja i evaluacije po tjednim i mjesečnim aktivnostima
Jednostavne igre dramatizacije	Poučavati razumijevanju situacija „kao da“, razumijevanje uloga drugih, poticati interakciju, razvijati maštu	Jačanje vlastitog „ja“ i emocionalne stabilnosti i razvijanje socijalnih odnosa	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti odgojitelji	Dramatizacija jednostavnih situacija, pjesmica i priča	Tijekom cijele pedagoške godine		Uvid u interakciju, komunikaciju i imaginativno mišljenje djeteta, Zadovoljstvo djeteta u sudjelovanju

Veseli petak	Provoditi zajedničke strukturirane aktivnosti u grupi, učiti prihvaćanju i toleranciji druge djece/vršnjaka i dijeljenju s drugima	Postupno razvijanje tolerancije na prisutnost druge djece, i njihovih različitih potreba Razvijanje pažnje, motoričkih i perceptivnih sposobnosti Poticanje emocionalnog zadovoljstva	Edukacijski rehabilitatori Logoped Likovni terapeut Glazbeni terapeut Kineziterapeut Odgojitelji	Osmišljene i planirane aktivnosti koje djeca provode zajedno uz odgovarajuću vizualno-kognitivnu podršku	Svakog petka u trajanju od jednog sata tijekom pedagoške godine od listopada do svibnja	Troškovi nabave materijala i pribora za vizualnu podršku, izrade fotografija, papiri različitih debljina i dimenzija, boje, ljepila i ljepljive trake u boji	Fotografije provođenja zajedničkih aktivnosti, Uređenje panoa, Zadovoljstvo i radost djece u sudjelovanju, Reakcije i mišljenje roditelja
Aktivnost, program i /ili projekt	Ciljevi i aktivnosti programa i /ili projekta	Namjena aktivnosti, programa i /ili projekta	Nositelji aktivnosti programa i /ili projekta	Način realizacije programa i /ili projekta	Vremenik aktivnosti programa i /ili projekta	Troškovnik programa i /ili projekta	Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja
Osobna tranzicijska putovnica	Olakšati djetetu prijelaz i uključenje u za njega novu i nepoznatu situaciju/okruženje	Poučiti dijete predstavljanju vizualno-kognitivnim izrazom (fotografijom, slikom, simbolom, tekstom)	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji	Osmišljavanje individualizirano oblikovanog materijala	Svaka nova situacija za dijete (hospitalizacija , odlazak u drugi vrtić, polazak u školu)	Troškovi materijala i pribora	Spremnost za prelazak u novi program, Praćenje adaptacije i povratna informacija o korisnosti putovnice

7. TERAPIJSKI PROGRAMI

Aktivnost, program i /ili projekt	Ciljevi i aktivnosti programa i /ili projekta	Namjena aktivnosti, programa i /ili projekta	Nositelji aktivnosti programa i /ili projekta	Način realizacije programa i /ili projekta	Vremenik aktivnosti programa i /ili projekta	Troškovnik programa i /ili projekta	Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja
Logopedске vježbe	Izazivati i korigirati glasove, logatome, riječi i rečenica. Poticati verbalne i neverbalne interakcije i komunikativne namjere. Upotrijebiti potpomoćnu komunikaciju	Prihvatanje drugih osoba u komunikaciji, izražavanje želja, potreba i osjećaja. Razumijevanje pojmova iz situacijskog govora i okoline.	Logoped Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji	Stvaranje uvjeta za provedbu navedenih aktivnosti i primjenu odgovarajućih metodičkih postupaka – PECS, TEACCH, znakovni jezik beba, individualno, u paru i u grupi	Svakodnevno tijekom cijele pedagoške godine		Liste procjene, video zapisi, Neposredni uvid u komunikaciju djeteta
Kineziterapija	Koristiti kineziološke stimuluse za razvoj i usvajanje motoričkih zadataka Primijeniti motoričke vježbe s obzirom na odstupanja u mišićnom tonusu djece Primjenjivati individualni kineziološki pristup	Poticanje razvoja motoričkih sposobnosti – prirodnih oblika kretanja; Prihvatanje i organizirano ponašanje u zadanim aktivnostima	Kineziterapeut Edukacijski rehabilitatori Odgojitelji	Organizirano kretanje: vježbe hodanja i trčanja, poskoci i skokovi, poligoni spretnosti. Individualni trening s ciljem otklanjanja specifičnih	Tijekom cijele pedagoške godine		Liste praćenja. Provjera inicijalnog tranzitnog i finalnog stanja, Mjerenje baterijom motoričkih testova

				manifestacija motoričkih teškoća Otvoreni sat kineziterrapije s djecom iz DV „Petar pan“			
Likovna terapija (aktivnost, vježbe)	Razvijati fino-motoričke, perceptivnih i kreativne sposobnosti te poboljšati koncentraciju i pažnju kroz različite likovne aktivnosti u područjima crtanja, slikanja, najjednostavnijih grafičkih postupaka, građenja i modeliranja.	Poticanje razvoja vizualne i taktilne percepcije, psihomotoričkih sposobnosti, kreativnosti, estetskih vrijednosti i osjećaja za lijepo, smanjenje napetosti, ublažavanje i uklanjanje nepoželjnih oblika ponašanja te napredak u neverbalnoj komunikaciji	Likovni terapeut Odgojitelji Edukacijski rehabilitatori	Planiranje i osmišljavanje različitih likovnih aktivnosti i vježbi vizualne percepcije, individualno doziranih i prilagođenih mogućnostima i interesima svakog pojedinog djeteta	Tijekom cijele pedagoške godine (obuhvat svakog djeteta jednom tjedno individualno po 30 minuta)	Troškovni nabave potrebnog likovnog pribora i materijala za planirane likovne aktivnosti iz sredstava CZA	Postavljanje izložbi dječjih likovnih radova u vrtiću 1x mjesečno, zadovoljstvo i veselje djece izloženim radovima. Opisno praćenje i bilježenje razine usvojenosti likovnih aktivnosti i zadataka tijekom godine.
Glazbena terapija	Poučavati prihvaćanju organiziranog glazbenog protoka vremena (početak, trajanje i završetak glazbenog čina), Usmjeravati pozornost na smjer izvora zvuka, tona, glasa i melodije.	Upoznavanje i prihvaćanje glazbala, izazivanje zvuka glazbalom (puhanje, lupanje, povlačenje, dodirivanje, pjevanje, oponašanje ljudskog pjevanog glasa) Praćenje ritma, pjevanje; opuštanje uz glazbu	Glazbeni terapeut Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji	Jedan zvuk – jedan izvor zvuka – jedna melodija, Ubacivanje ljudskog glasa na istu melodiju, ritmiziranje bez teksta (na pr. pljeskanje) i dodavanje pjevanog teksta	Tijekom cijele pedagoške godine (svake srijede)	Korištenje i nabava Orffovog instrumentarija	Opisno praćenje i bilježenje o napredovanju djeteta u listama praćenja s naglaskom na praćenju vokalnog izraza, Stanje na početku i kraju pedagoške godine

8.OBILJEŽAVANJE VAŽNIJIH DATUMA I DOGAĐAJA

Aktivnost, program i /ili projekt	Ciljevi i aktivnosti programa i /ili projekta	Namjena aktivnosti, programa i /ili projekta	Nositelji aktivnosti programa i /ili projekta	Način realizacije programa i /ili projekta	Vremenik aktivnosti programa i /ili projekta	Troškovnik programa i /ili projekta	Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja
Dan mlijeka	Upoznati i poticati prihvaćanje novih okusa; miris i boja mlijeka i mliječnih proizvoda	Navikavanje djece na raznolikost u prehrani i razvijanje zdravih prehrambenih navika, uvažavanje specifičnosti u prehrani djece s autizmom (intolerancija)	Edukacijski rehabilitatori Logoped Terapeuti Odgojitelji	Predstavljanje mlijeka i mliječnih proizvoda (sir, vrhnje, jogurt), Upoznavanje i doživljavanje svim senzornim modalitetima (promatranje, doticanje, kušanje, mirisanje)	Rujan	Troškovi nabave i izrade pribora i materijala	Fotografiranje i snimanje, izrada plakata, zadovoljstvo djece
Plodovi jeseni	Upoznati i prepoznati vrste jesenskih plodova, boja, okusa, mirisa i oblika plodova	Poticanje i motivacija djece za senzorički doživljaj plodova i upoznavanje sa obilježjima jeseni, Obogaćivanje i proširivanje dječjeg iskustva	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji	Skupljanje i donošenje plodova, prepoznavanje i imenovanje plodova, razvrstavanje u kategorije (vrsta, boja, veličina)	Listopad	Troškovi nabave i izrade pribora i materijala	Snimanje tijekom aktivnosti; korištenje slikovnog materijala za uređenje panoa, interes i motivacija za sudjelovanje u aktivnosti
Dani kruha	Upoznati djecu s nastajanjem kruha, Približiti djeci blagovanje kruha, Upoznati djecu s raznim vrstama proizvoda od brašna	Odgoj i obrazovanje u cilju očuvanja okoliša, Podizanje svijesti o zdravoj prehrani, Zorno i iskustveno poučavanje	Edukacijski rehabilitatori Likovni terapeut Glazbeni terapeut Roditelji Odgojitelji	Prikupljanje žitarica i drugih plodova, konzumiranje kruha i zbrinjavanje njegovih ostataka, Priprema tijesta za kruh i pečenje kruha,	Listopad	Roditeljski prilozi u vidu žitarica, plodova, brašna	Kušanje kruha i ocjena njegova okusa, navikavanje na različite okuse i teksture hrane i stjecanje tolerancije na raznolikost u

				Svečano postavljanje stola			prehrani, Postavljane izložbe proizvoda od brašna koje su djeca sama izradila, Uređenje panoa sa slikovnim prikazom tijekom aktivnosti
Dani djeteta	Senzibilizirati i osvješćivati djecu i odrasle o potrebama i pravima djece, nenasilnom ponašanju.	Podizanje praga tolerancije, poticanje na sklapanje prijateljstva, poticanje na nenasilno ponašanje prema vršnjacima, pružanje pomoći.	Edukacijski rehabilitatori Logoped Terapeuti Odgojitelji Roditelji	Kroz zajedničke aktivnosti, igru (dijeljenje igrački, pružanje pomoći, podrška)	Studeni	Troškovi nabave pribora i materijala	Fotografiranje i snimanje, izrada plakata, zadovoljstvo djece
Aktivnost, program i /ili projekt	Ciljevi i aktivnosti programa i /ili projekta	Namjena aktivnosti, programa i /ili projekta	Nositelji aktivnosti programa i /ili projekta	Način realizacije programa i /ili projekta	Vremenik aktivnosti programa i /ili projekta	Troškovnik programa i /ili projekta	Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja
Priredba povodom blagdana Svetog Nikole	Uvoditi dijete u blagdansko ozračje, uvježbavati dionice za priredbu, utjecati na motoričke, jezične i perceptivne sposobnosti, Razvijati koncentraciju pažnju, prepoznavanje i usmjeravanje kreativnog izraza,	Pripremanje i uvježbavanje djece za nastup na priredbi pred roditeljima, Razvijanje duha zajedništva i stvaralaštva, Poticanje i podržavanje socijalno prihvatljivih oblika ponašanja,	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji Voditeljica programa Roditelji	Uvježbavanje točaka za priredbu s djecom, priprema pozornice i izrada kulisa, Izrada pozivnica za roditelje, priprema darova za djecu, Pripremanje kostima za sv. Nikolu, Organizacija priredbe	Studeni Prosinac	Troškovi materijala i pribora za izradu kulisa, Troškovi nabave darova za djecu (donacije)	Pozitivno i optimistično ozračje za djecu i roditelje, mišljenje roditelja o priredbi i mišljenje rehabilitatora

	Utjecati preventivno na primjereno ponašanje	Navikavanje na aktivnost u većoj grupi djece					
Valentinovska priča	Poticati na izražavanje pozitivnih emocija (nježnost, pripadnost skupini, bliskost...)	Stjecanje iskustva u izražavanju i razmjeni pozitivnih osjećaja	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji	Izrada poklona za Valentinovo (slika i srce), Izražavanje pokretom uz glazbu	Veljača	Troškovi nabave i izrade pribora i materijala	Pozitivne emocije pri razmjeni poklona
Fašničke igre-igre kostimiranja	Pripremati i sudjelovati u pokladnim događanjima, fašniku, sudjelovati u izradi odabranog lika/predmeta i pripremanju kostima	Poticanje kognitivnog razvoja (shema lica, raspoznavanje različitih likova, imenovanje, sljeđenje uputa) Prihvatanje različitih tekstura i struktura materijala	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji Roditelji	Izrada maski i pripremanje kostima, maskiranje i kostimiranje, hodanje u fašničkoj povorci i konzumiranje krafni	Veljača	Troškovi nabave i izrade pribora i materijala (kartona, tkanine, šivanja, boja)	Fotografiranje i snimanje, izrada plakata, zadovoljstvo i veselje djece
Izrada i bojanje pisanica	Razvijati perceptivne, motoričke sposobnosti i vizualnu percepcije Upotrijebiti različiti materijal i tehnika za izradu pisanica. Navikavati na različite materijale i teksture	Razlikovanje boja i oblika Obavljanje zadatka praćenja vizualnih smjernica Ublažavanje i uklanjanje neprihvatljivih oblika ponašanja	Likovni terapeut Rehabilitatori odgojitelji	Crtanje i bojanje pisanica Dekoriranje pisanica	Ožujak, Travanj	Troškovi nabave materijala i pribora (pisanica, papira u boji, ljepila, akrilnih boja)	Vedro dječje raspoloženje prilikom izrade pisanica, Estetsko uređenje prostora

		Poticanje na prihvaćanje različitih struktura i tekstura materijala					
Aktivnost, program i /ili projekt	Ciljevi i aktivnosti programa i /ili projekta	Namjena aktivnosti, programa i /ili projekta	Nositelji aktivnosti programa i /ili projekta	Način realizacije programa i /ili projekta	Vremenik aktivnosti programa i /ili projekta	Troškovnik programa i /ili projekta	Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja
Obilježavanje Dana planeta Zemlje	Poticati senzorni razvoj, perceptivne i motoričke sposobnosti	Poticanje svjesnosti o okolišu.	Edukacijski rehabilitatori Odgojitelji Terapeuti	Aktivnost će se provoditi u sklopu zajedničkih aktivnosti. Tijekom aktivnosti će se organizirati manje grupice za stolom. Djeca će imati dostupne razne materijale iz svakodnevnog života repromaterijal, zemlja za sadnice, sjeme (razno), gotovi proizvodi (voće i povrće).	Travanj	Troškove snosi CZA (razni potrošni materijali)	Povratne informacije i opažanja rehabilitatora, odgojitelja i terapeuta.
Obilježavanje dječjih rođendana	Poticati prihvatljivo socijalno i emocionalno ponašanje	Primjena usvojenih socijalnih vještina u svakodnevnom životu	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji roditelji	Organiziranje aktivnosti na primjeren način	Tijekom cijele godine ovisno o datumu	Troškovi organizacije proslave rođendana	Fotografije aktivnosti, Uređenje prostora u svečanom ozračju, Zadovoljstvo djece u sudjelovanju
Obilježavanje Dana Vode	Poučiti kako koristiti vodu, Primijetiti i iskustveno doživjeti različite oblike vode u prirodi	Poticanje ekološke svjesnosti o očuvanju vode u neposrednom okruženju djeteta.	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji	Aktivnost će se provoditi u sklopu zajedničkih aktivnosti po grupama djece u različitim prostorima	Ožujak	Troškove snosi CZA (razni potrošni materijali)	Povratne informacije i opažanja rehabilitatora, odgojitelja i

	Utjecati na razvoj senzorno-perceptivnih i motoričkih sposobnosti, osvještavati štednje vode			unutar vrtića i vanjskim prostorima (terasa, vodoskok, potok)		,izrada raznih kartica	terapeuta.
Obilježavanje dana sporta	Razvijati motoričko kretanje i koordinaciju, perceptivne i motoričke sposobnosti	Poticanje zajedničkog vježbanja, razvoj sportskog i natjecateljskog duha	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji	Aktivnosti će se provoditi organizirano u prostoru vrtića (mala dvorana, velika sportska dvorana i okolica škole). Razne vježbice i natjecateljski poligoni.	Travanj	Nema troškova	Povratne informacije i opažanja rehabilitatora, odgojitelja i terapeuta.
Obilježavanje Svjetskog dana svjesnosti o autizmu	Upoznati širu javnost sa životom, posebnostima i potrebama djece s autizmom i njihovih obitelji u RH	Djelovanje na što ranije otkrivanje autizma i primjenu odgovarajućih programa u predškolskom razdoblju, Stvaranje uvjeta za inkluziju djece s autizmom	Voditeljica programa i ostali djelatnici predškolskog programa prema planu zaduženja; roditelji (članovi Vijeća roditelja, predstavnici udruga), predstavnici šire društvene zajednice i nadležnih institucija	Događanja kojima će se pridobiti pozornost šire javnosti na problem i učestalost autizma Posjet redovnog dječjeg vrtića	Realizacija plana kraj ožujka i početak travnja	Sredstva CZA; donacije; volonterski rad	Uspješnost organizacije i provedbe, Suradnja i angažman sviju sudionika predviđenih akcijskim planom, Medijska prisutnost

9. AKTIVNOSTI IZVAN VRTIĆA

Aktivnost, program i /ili projekt	Ciljevi i aktivnosti programa i /ili projekta	Namjena aktivnosti, programa i /ili projekta	Nositelji aktivnosti programa i /ili projekta	Način realizacije programa i /ili projekta	Vremenik aktivnosti programa i /ili projekta	Troškovnik programa i /ili projekta	Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja
Posjet zoološkom vrtu	Navikavati djecu na promjenu prostora Usvajati primjerene navike ponašanja u javnim prostorima Upoznavanje životinja korištenjem slika, modela i upoznavanje stvarnih životinja	Obogaćivanje spoznajnog i emocionalnog svijeta djece Proširivanje i obogaćivanje njihova rječnika i pojmova iz svijeta životinja Razvijanje perceptivnih komunikacijskih sposobnosti	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Roditelji Odgojitelji	Odlazak tramvajem sa skupinom starije djece u posjet zoološkom vrtu	Svibanj	Troškovi ulaznica	Interes i motivacija djece u provođenju aktivnosti, Crtanje, slikanje i modeliranje odabrane životinje, Izložba dječjih radova
Izleti u prirodu – senzorički park , park, Maksimir	Usvajati socijalno prihvatljivo ponašanje; Upoznati i imenovati biljke i životinje	Obogaćivanje spoznajnog i emocionalnog svijeta djece u izravnom kontaktu s prirodom, Usvajanje pojmova iz biljnog i životinjskog svijeta, Razvijanje perceptivnih i motoričkih sposobnosti i socijalnih vještina	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji Roditelji	Odlazak tramvajem sa skupinom starije djece u posjet Botaničkom vrtu u jesen, zimu i proljeće	Listopad Ožujak Lipanj	Troškovi prijevoza	Interes i motivacija djece u provođenju aktivnosti, Zadovoljstvo djece, Usvojeni novi pojmovi (lista praćenja)
Posjet kazalištu	Upoznati se kazalištem kao umjetničkom prezentacijom priče	Obogaćivanje spoznajnog i emocionalnog svijeta djece, shvaćanje simbolike događaja	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji Roditelji	Odlazak kombijem ili tramvajem	Proljeće	Troškovi ulaznica i prijevoza	Interes i motivacija djece u provođenju aktivnosti, Zadovoljstvo djece, Usvojeni novi pojmovi
Vožnja Božićnim	Prihvaćati nove socijalne situacije,	Obogaćivanje spoznajnog i emocionalnog svijeta djece,	Edukacijski rehabilitatori	Vožnja božićnim	Prosinač, Travanj	Na račun Grada	Interes i motivacija djece u provođenju

Vlakićem, vožnja uspinjačom	usvajanje socijalno prihvatljivog ponašanja, jačati emocionalni profil	shvaćanje simbolike događaja	Terapeuti Odgojitelji Roditelji	vlakom		Zagreba	aktivnosti, Zadovoljstvo djece, Usvojeni novi pojmovi
Inkluzivne aktivnosti u Knjižnici GZ (dječji odjel	Uključiti dijete u redovnu lokalnu zajednicu	Upoznavanje djece sa redovnim okruženjem te senzibilizacija okoline prema djeci s autizmom	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji Roditelji Djelatnici iz redovnih sustava	Odlazak kombijem, tramvajem ili šetnjom	Tijekom cijele pedagoške godine	Troškovi prijevoza	Interes i motivacija djece za provođenje aktivnosti
Posjet Botaničkom vrtu	Uključiti dijete u redovnu lokalnu zajednicu, Upoznati različite biljke/drveće i igre u prirodi	Obogaćivanje spoznajnog i emocionalnog svijeta djece. Proširivanje i obogaćivanje njihova rječnika i pojmova iz svijeta biljaka. Razvijanje perceptivnih i komunikacijskih sposobnosti	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji	Odlazak javnim prijevozom te šetnja i druženje u parku	Proljeće	Nema troškova	Interes i motivacija djece u provođenju aktivnosti, Zadovoljstvo djece, Usvojeni novi pojmovi
Posjet Festivalu jednakih mogućnosti	Uključiti dijete u redovnu lokalnu zajednicu	Upoznavanje djece sa redovnim okruženjem te senzibilizacija okoline prema djeci s PSA	Edukacijski rehabilitatori Terapeuti Odgojitelji	Odlazak javnim prijevozom te šetnja i druženje u parku	Svibanj	Nema troškova	Interes i motivacija djece za provođenje aktivnosti, funkcioniranje djeteta

10.SURADNJA S RODITELJIMA I VANJSKIM STRUČNJACIMA

Aktivnost, program i /ili projekt	Ciljevi i aktivnosti programa i /ili projekta	Namjena aktivnosti, programa i /ili projekta	Nositelji aktivnosti programa i /ili projekta	Način realizacije programa i /ili projekta	Vremenik aktivnosti programa i /ili projekta	Troškovnik programa i /ili projekta	Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja
<p style="text-align: center;">Osobno usmjereno planiranje za djecu</p>	<p>Izraditi osobno strukturirani plan za djecu, posebice u vrijeme tranzicija, s kratkoročnim i dugoročnim ciljevima koji poboljšavaju kvalitetu njihova života, uvažavati njihove potrebe, prava i interese Provesti MAPS tehniku</p>	<p>Provođenje osobno usmjerenog plana za dijete prema strukturiranom obrascu za osobno planiranje ovisno o potrebama djeteta u određenom razdoblju (s kratkoročnim ili dugoročnim ciljevima), Sagledavanje i uvažavanje svih aspekata dječje ličnosti i okruženja</p>	<p>Edukacijski rehabilitatori, dijete, roditelji ili druge važne osobe, ostali članovi stručnog tima, voditeljica programa</p>	<p>Ispunjavanje strukturiranog obrasca za osobno planiranje, provedba planiranih aktivnosti i ostvarivanje ciljeva; Izrada osobnih komunikacijskih putovnica za djecu, „voli ili ne voli“ lista učeničkih sklonosti, interpretacijski rječnik</p>	<p>Za svu djecu do kraja pedagoške godine, promptno za one koji su u tranziciji iz programa u program ili ih očekuje neka promjena ili izazov</p>	<p>Troškovi nabave potrebnog pribora i materijala (velikih papira, flomastera, papira u boji, fotografija)</p>	<p>Evaluacija programa putem strukturiranog obrasca za osobno planiranje (provjera ostvarivanja ciljeva), Primjena holističkog pristupa i u evaluaciji programa osobno usmjerenog planiranja</p>

Likovno kreativne radionice za roditelje	Kvalitetna suradnja vrtića i obitelji Ugodno druženje i komunikacija roditelja i odgojitelja uz osmišljene likovno kreativne aktivnosti.	Radionica je namijenjena roditeljima naših polaznika	Likovni terapeut Edukacijski rehabilitator Odgojitelj	Osmišljavanje i provođenje božićne likovno kreativne radionice i priprema potrebnog materijala.	Božićna radionica u prosincu	Troškovi nabave potrebnog pribora i materijala iz sredstava CZA	Zadovoljstvo sudjelovanjem u aktivnostima i usvojenim vještinama te druženju u ugodnom blagdanskom ozračju
Grupa podrške za roditelje	Pružiti informacije, dijeljenje iskustva, osnaživanje u kriznim situacijama, pružanje podrške u svakodnevnim situacijama	Rad u grupi je namijenjen roditeljima djece polaznika vrtića	Edukacijski rehabilitatori	Rad u manjoj grupi, tj svaki rehabilitator zajedno u suradnji s roditeljima dogovara teme zajedničkih susreta	Jedan put mjesečno u dogovoru s roditeljima	Troškove snosi CZA (potrošni materijal, napitci....)	Kratka evaluacija za roditelje na kraju šk.god.
Sustav podrške drugim sustavima	Kreirati i provesti plan podrške djeci s autizmom u redovnom sustavu kroz djelovanje mobilnog stručnog tima iz Centra za autizam	Integracija i inkluzija djeteta s autizmom u redovno školovanje usmjereno na njihova maksimalna postignuća i napredak	Edukacijski rehabilitatori Logoped Psiholog	U suradnji i organizaciji s AZOO Stručnjaci vrše uvid, procjenu i plan programa podrške i pomoći u izradi IOOP-a za dijete	Tijekom pedagoške godine ovisno o potrebama i pozivima u dogovoru s AZOO		Funkcioniranje učenika u redovnom vrtiću, Evaluacija i revizija plana podrške, Ostvarivanje zadaća i uloga svakog sudionika u provođenju procesa integracije i inkluzije, Liste praćenja, Procjena i poticanje motoričko-perceptivnih i

							govornih sposobnosti
Obilježavanje Svjetskog dana svjesnosti o autizmu	Upoznati širu javnost sa životom, posebnostima i potrebama djece s autizmom i njihovih obitelji u RH	Djelovanje na što ranije otkrivanje autizma i primjenu odgovarajućih programa u predškolskom razdoblju, Stvaranje uvjeta za inkluziju djece s autizmom	Voditeljica programa i ostali djelatnici predškolskog programa prema planu zaduženja; roditelji (članovi Vijeća roditelja, predstavnici udruga), predstavnici šire društvene zajednice i nadležnih institucija	Događanja kojima će se pridobiti pozornost šire javnosti na problem i učestalost autizma Posjet redovnog dječjeg vrtića	Realizacija plana kraj ožujka i početak travnja	Sredstva CZA; donacije; volonterski rad	Uspješnost organizacije i provedbe, Suradnja i angažman sviju sudionika predviđenih akcijskim planom, Medijska prisutnost
Predavanje- „Autizam“ u GK „Vladimir Nazor“	Upoznati užu i širu zajednicu s poremećajem iz spektra autizma	Podizanje svijesti i praga tolerancije prema osobama s autizmom i razumijevanje poteškoća s kojima se ove osobe susreću u svojoj okolini	Edukacijski rehabilitator, Logoped	U suradnji s voditeljicom knjižnice održati javno predavanje i radionicu	1x godišnje u sklopu Svjetskog dana svjesnosti o autizmu Otvoreno predavanje, trajanje 2 sata	Sredstva CZA	Anketni upitnik nakon održanog predavanja
Kontinuirano stručno usavršavanje	Usvojiti nova znanja i praćenje aktualnih teorijskih i praktičnih saznanja bitnih za autizam	Implementacija novih znanja, metoda, tehnika i postupaka u posrednom i neposrednom radu	Svi zaposlenici vrtića	Predavanja, stručni skupovi, konferencije, kongresi, radionice i sl.	Tijekom cijele pedagoške godine	Sredstva CZA, Donacije Volonterski rad	Uspješnost primjene
Suradnja s redovnim dječjim vrtićem	Uključivanje djeteta u redovnu lokalnu zajednicu	Upoznavanje djece sa redovnim okruženjem te senzibilizacija okoline prema djeci s autizmom	Edukacijski rehabilitator Odgojitelji vrtića CZA i redovnih vrtića	Posjeta djece iz redovnog vrtića predškolskom programu CZA. Igre u velikoj sportskoj i maloj dvorani. Druženje.	Tijekom ožujka i travnja	Sredstva CZA	Interes i motivacija djece za provođenje zajedničkih aktivnosti

11.ZDRAVSTVENA I SOCIJALNA SKRB

Aktivnost, program i /ili projekt	Ciljevi i aktivnosti programa i /ili projekta	Namjena aktivnosti, programa i /ili projekta	Nositelji aktivnosti programa i /ili projekta	Način realizacije programa i /ili projekta	Vremenik aktivnosti programa i /ili projekta	Troškovnik progama i /ili projekta	Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja
Stomatološka zaštita	Prevenirati karijes i druge zubne bolesti, Poučiti redovitom pranju zubi i održavanje higijene usne šupljine	Navikavanje na redovite odlaske zubaru, Ublažavanje straha od zubara i postupno navikavanje na program sanacije zubi	Medicinska sestra Edukacijski rehabilitatori Odgojitelj Roditelji Stomatolog Vozač	Redoviti organizirani odlasci zubaru kombijem Centra za autizam	Tijekom cijele pedagoške godine svakog drugog petka	Troškovi prijevoza kombijem	Prihvaćanje odlaska zubaru, bilježenje pozitivnog iskustva i ponašanja.
Socijalna skrb	Informirati i pomoći roditeljima o ostvarivanju prava i obveza iz sustava socijalne skrbi prema Zakonu o socijalnoj skrbi, Koordinirati između Centra za autizam i centara za socijalnu skrb	Briga za roditelje i djecu putem pomoći u ostvarivanju njihovih prava	Socijalna radnica	Suradnja s centrima za socijalnu skrb i drugim ustanovama socijalne skrbi i drugim nadležnim tijelima i ustanovama.	Tijekom cijele kalendarske godine	Donacije školskih potrepština, slatkiša i odjeće	Povratna informacija od roditelja o učinkovitosti rješavanja njihovih problema, Zadovoljstvo djece, roditelja i zaposlenika Centra provedbom programa